

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. 6.50

Kalendarzyk:

Niedz. 24. VIII Bartłom. Ap.
Pon. 25. VIII Ludwika Kr. Węg.
Wt. 26. VIII N. M. P. Jasnog.
Sr. 27. VIII Prz. r. św. Kazim.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Niedziela, dnia 24 sierpnia 1919 roku.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłosz. niowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

ENNA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobnym ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lachna, Kiosk.

W dniu 26 b. m., we wtorek, w kościele św. Krzyża, o g. 10-ej rano będzie odprawione nabożeństwo żałobne **za dusze**

poległych w walce za Niepodległość Polski **bohaterów**, na które zapraszają wszystkich, chcących złożyć hołd ceniom tych drogiech bojowników Niepodległej Ojczyzny naszej

Pracownicy
Łódzkiego Oddziału Towarzystwa
Elektrycznego Oświetlenia z 1886 r.

1745 1

Dla właścicieli domów

Formularze dla podania cen mieszkań
Urzędu walki z lichwą i do wywieszenia.
Kontrakty najmu oraz kwitariusze poleca
A. J. Ostrowskiego
Piotrkowska 55.

„EROS”

Krem usuwający z twarzy pieg, pryszczki i liszaje. 1778 1
Do nabycia wszędzie.

Bohaterowie śląscy

(Od własnego koresp.)
Kraków, 24 sierpnia. Walki na Górnym Śląsku jeszcze w wielu miejscach trwają. Powstańcy trzymają się dzielnie. Ks. Pospiech zapewnia, że ślązacy nie ustąpią i rychło krzywd swolch nie zapomną.

Nowe posiłki niemieckie.

Kraków, 23 sierpnia (PAT.) „Goniec Krakowski” donosi z Sosnowca, że przez całą onegdajszą noc na Modrzejów padały strzały ze strony Niemców. 3 powstańcy, którzy przybyli ze Zabrze, donoszą, że od strony Wrocławia idą dzień i noc pociągi z wojskiem, artylerją i amunicją w stronę granicy.

Bestjalstwa niemieckie.

Berlin, 23 sierpnia. (PAT.) Władze niemieckie wojskowe oczyszczają w dalszym ciągu wszystkie polskie miejscowości z powstańców. W licznych rodzinach polskich, znanych z uczuć narodowych, przeprowadzają ścisłą rewizję domową. W miejscowościach Borzeków, Huta Goduli, Lipinach, Jaśnikach, Szarlaju, Niemieckich Piekarach przeszukano wszystkie prywatne domy w poszukiwaniu za bronią. Rewidują również osoby jadące tramwajem.

W Lipinach rozstrzelano na miejscu 7 osób, które strzelały rzekomo do wojska i przy których znaleziono broń. Policjant Lis miał być w zмовie z polakami i podburzać ludność przeciw wojsku. Lisa obwinili Niemcy o zorganizowanie na Niemców powstania, przyczem polała się krew. Policjanta aresztowano. W mieście Biskupicach i wielu innych miejscowościach w pow. Zabrze, gdzie przyszło do starć pomiędzy powstańcami a wojskami niemieckimi, przeszukano mieszkania wszystkich mieszkańców i zastrzelono przytem stawiających rzekomo opór 4 polaków. W Rudniku rozstrzelano pewnego mieszkańca za to, że nie chciał wyznać swego nazwiska. Boguszyce ostrzeliwała ciężka artylerja i zniszczyła dla tego, że z dachów domów miano strzelać do lotników niemieckich.

Decyzja konwentu seniorów w sprawie polityki śląskiej.

Warszawa, 23 sierpnia (PAT.) Konwent seniorów odbył dziś w południe posiedzenie pod przewodnictwem marszałka Trąpczyńskiego. Obecni byli posłowie: Daszyński, Poniatowski, Stolarski, Jabłoński, Załuska, Łaszewski, Staniszkis, Diamand, Perl, Sosiński, ks. Kaczyński, Haniewski, Bagiński, Kowalczyk, Wasilewski, ks. Pospiech i inni oraz dr. Bernard Diamand. Z ramienia rządu obecni byli prezydent ministrów Paderewski, wiceminister spr. zagran. Skrzyński, podsekretarz stanu dr. Wróblewski i minister Seyda. Przedmiotem obrad była sprawa Górnego Śląska. O sprawie tej referowali członkowie rządu i członkowie delegacji, wystanych na Śląsk i do Berlina. Konwent seniorów jednomyślnie

wyraził aprobatę dotychczasowej polityki rządu, opierającej się na wierność dochowywaniu ratyfikowanego traktatu pokojowego i domaga się, aby rząd właśnie ze względu na postanowienia traktatu pokojowego, przyznającego prawdopodobnie Górną Śląsk Polsce, z całą energią w drodze dyplomatycznej zażądał za pośrednictwem państw sprzymierzonych od rządu niemieckiego natychmiastowego zaprzestania dotychczasowego systemu nieludzkiego ucisku polskiej ludności, a mianowicie przez odwołanie tych osób, tych urzędników i tych oddziałów wojskowych, które się dopuściły zbrodni przeciw polskiej ludności. Posiedzenie konwentu seniorów trwało od godziny 12 do 3 po południu.

Prasa warszawska u ministra spraw zagranicznych.

(Od własn. koresp.)

Warszawa, 24 sierpnia. — Wczoraj wice-minister Skrzyński przyjął przedstawicieli prasy warszawskiej u siebie, aby wyjaśnić sprawozdawcom politycznym stanowisko rządu w sprawie śląskiej. Klucz do tej sytuacji spoczywa w rękach ententy, która już o wszystkim jest powiadomiona. Z ramienia koalicji wyjeżdża na Śląsk

delegacja bawiąca w Berlinie, aby przerwać rozlew krwi i okrucieństwa, jakich dopuszczają się barbarzyńcy pruscy.

Delegacja polska na Śląsk nie jest dopuszczoną, ale czynią się w tej kwestji zabiegi, które zapewne wkrótce doprowadzą do skutku.

Pogrzeb ofiar.

Sosnowiec, 22 sierpnia (PAT.) Dziś po południu o godz. 6 odbył się tu pogrzeb 6 poległych w walce za wolność Górnego Śląska. Nieprzeliczone tłumy ludności wzięły udział w żałobnym pochodzie, jak również wszystkie instytucje, związki i cechy z chorągwiami.

Granice Wschodnie.

(od własnego korespond.)

Paryż, 23 sierpnia. — Granice Polski od wschodu jeszcze nie wyznaczone. Prawdopodobnie Berezyna będzie stanowiła granice Rzeczypospolitej, a równocześnie i Białorusi katolickiej,

Obwieszczenie.

Niniejszym podaję do publicznej wiadomości Przepisy Wykonawcze do ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o tymczasowym zaopatrzeniu wdów i sierot po wojskowych Wojska Polskiego,

§ 1.

Wdowy w imieniu swoim i sierot, którym w myśl ustawy z dnia 27-go V. 1919 r., o tymczasowym zaopatrzeniu wdów i sierot po wojskowych Wojska Polskiego zaopatrzenie przysługuje, przedkładają pisemnie podania oficerowi ewidencyjnemu danego powiatu.

W imieniu małoletnich sierot, nie mających matki, przedkładają podania opiekunowie prawni. W podaniu należy jasno określić oddział wojskowy, w którym poległy (zmarły) ostatnio służył.

§ 2.

Do podania należy dołączyć:

- akt ślubu,
- metryki urodzin sierot,
- dowód przynależności do Państwa Polskiego, względnie przynależności gminnej
- dowód śmierci męża (u sierot bez matki dowody śmierci rodziców.)

W wyjątkowych wypadkach, w których niemożliwość przedłożenia żądanych dokumentów jest uzasadniona, można brakujące dokumenty zastąpić zaświadczeniem gminy lub dwóch wiarogodnych świadków, których podpisy należy stwierdzić notarialnie.

§ 3.

W podaniu należy zaznaczyć:

- czy rodzina zmarłego zasiłek wojskowy pobiera, w jakiej wysokości i od jakiego czasu, względnie do jakiego czasu pobierała;
- czy rodzina dotychczas żadnej zaliczki na rachunek zaopatrzenia nie pobrała, w przeciwnym zaś razie wymienić wysokość kwoty i kasę, z której zaliczkę otrzymała.

§ 4.

W okolicach, które wskutek działań wojennych wyjęte są z kompetencji Dowództw Generalnych Okręgów i Powiatowych Komend Uzupelnic, przedkładają strony podania swoje do najbliższych Komend Placu lub innych władz wojskowych, pełniących funkcje Komend Placu.

§ 5.

Powiatowe Komendy Uzupelnic uskuteczniają zawiadomienie strony oraz doręczenie dekretów pensyjnych i zwrotu dokumentów osobistych przez oficerów ewidencyjnych.

§ 6.

Wdowy (sieroty), mieszkające za granicą Państwa Polskiego, przedkładają podania o zaopatrzenie w odnośnym poselstwie Państwa Polskiego, które po sprawdzeniu uzasadnienia prośby skierowują podania w drodze Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie.

Do podania należy dołączyć umotywowaną prośbę o pozwolenie korzystania z zaopatrzenia za granicą. Takie same prośby wnoszą wdowy (sieroty) mieszkające dotąd w obrębie Państwa Polskiego, które zamierzają miejsce pobytu swego przenieść za granicę. Prośby takie, o ile są umotywowane, uwzględnione będą tylko na pewien okres czasu.

1771 1

KOMISARZ RZĄDU
i NACZELNIK POLICJI PAŃSTWOWEJ

B. ZBROZEK.

Łódź, dnia 21 sierpnia 1919 roku.

Odezwa poznańczyków.

Poznań, 23 sierpnia. (PAT) Wczoraj o g. 7 wieczorem odbyły się wiece w centrum miasta i na przedmieściach. Wiec w sali Bazaru zagał ks. Ludwik krótką przemową. My, zebrani w dniu 22 sierpnia na wiecu w Poznaniu polacy i polki przejęci do głębi bohaterską postawą ludu górnośląskiego przeciw barbarzyńskiemu ciemnocem pruskim, łączymy się duszą i ciałem z braćmi naszymi w ich walce nadludzkiej z przemocą krzyżacką, stwierdzając, że samorzutny czyn orężny pracowitych rzesz polskiego ludu na Górnym Śląsku jest aktem samoobrony ludu doprowadzonego do rozpaczliwej wszechniemieckim prowokatorskim systemem i gwałtami rozwydrzonego Grenzschtzu, że ruch ten niema nic wspólnego z komunistyczną agitacją spartakusowców, że przeciwnie ludność Górnośląska niczego więcej nie pragnie, jak powrotu do spokojnej pracy, podczas gdy obecnie możnowładztwo pruskie, nie wierząc w pomysły dla siebie wynik plebiscytu, rozmyślnie rujnuje kraj i pcha go w odmęt anarchii. Zwracamy się do rządu koalicyjnego, aby bezzwłocznie zadość uczynił zasadom humanitarnym, oraz interesom cywilizacji i nakazał usunąć się Niemcom z Górnego Śląska i pozwoliła na zajęcie kraju przez wojska polskie, jako jedyny środek zapewniający spokój znikającej ludności i uniknięcia katastrofy węglowej. Oczekując tej chwili, nie możemy jednak spokojnie przyglądać się jak braci naszych pianą szaleńcem zębami hord Grenzschtzu mordują, zamieniając kwitnące sioła i bezcenne warsztaty pracy ludu śląskiego

w zgłiszcza i gruzy. Polska winna bohaterom Górnego Śląska dać pomoc szczerą i natychmiastową. Wzywamy zatem rząd nasz, aby ukazał się godnym tej chwili dziejowej i pomnie odpowiedzialności olbrzymiej, jaka nań spada z całą energią wystąpił w obronie katowanego ludu i wszystkich użył środków dla ratowania Górnego Śląska przed zagładą niemiecką.

My zaś, czując się synami jednej matki, ślubujemy braciom naszym górnośląskim, że nie opuścimy ich, choćby w najcięższej doli. Pod hasłem pomocy dla Górnego Śląska niech zjednoczy się cały naród. Zwracamy się do wszystkich dobrych Polaków, aby pomoc czynną w ludziach, pieniądzech, darach i wszystkim, co walczącym przydać się może, dawali ochoczo i bez namysłu. Nie spoczniemy dopóki stopa choć jednego żołdaka pruskiego plugawie będzie niwy górnośląskie. Słysz Polsko! Powstań i czyn, bo Górny Śląsk błaga Cię o ratunek.

Rezolucje uchwalono. Po wieczach odbył się pochód po ulicach miasta. Podczas pochodu śpiewano pieśni narodowe. Pochód zatrzymał się przed głównym dowództwem. Do publiczności przemówił szef sztabu generał Wróczyński, oświadczając, że rząd nie może udzielić pomocy dla Górnego Śląska, może to uczynić jednak społeczeństwo. Rząd nie będzie przeszkadzał akcji społeczeństwa. Od koalicji rząd domaga się, aby zarządziła obsadzenie Śląska wojskami Hallera. Foch zapewne w tych dniach rozstrzygnie tę sprawę.

Wywożenie ludności.

Kraków, 23 sierpnia. (PAT) Krakowski „Kurier Ilustrowany” donosi z Sosnowca pod datą 22 bm., że z kilku miejscowości w powiecie pszczyńskim Niemcy wywieźli wszelką ludność w wieku od 14 do 60 lat w głąb Niemiec.

Ludność, którą nie zdołano wysłać, ucieka przez Wisłę do Galicji na Śląsk Cieszyński. Ludzie ci znajdują się w najokropniejszej nędzy i potrzebują natychmiastowej pomocy materialnej. Z inicjatywy generała Hallera powstały punkty żywnościowe i opatrunkowe na przestrzeni od Dzierżyc do Sosnowca.

Zagrażony Sosnowiec.

Kraków, 28 sierpnia. (PAT) „Goniec” donosi z Sosnowca, że magistrat w Sosnowcu wysłał do prezydenta Paderewskiego Naczelnika Państwa Piłsudskiego następującą depeszę: W Sosnowcu wskutek ostrzelania miasta przez lotników niemieckich wielkie wzburzenie. Jest kilkunastu rannych; są zabici. Garść powstańców trzyma się reszty nadziei. Ludność miasta wzburzona do najwyższego stopnia domaga się natychmiastowej czynnej pomocy.

Doraźna pomoc.

Warszawa, 22 sierpnia (PAT) Donieśliśmy już wczoraj że ministerjum pracy i opieki społecznej organizuje w Sosnowcu doraźną pomoc dla ludności Śląska Górnego. W tym celu poleciło miejscowym urzędnikom powołać komitet złożony z miejscowych sił społecznych oraz przedstawicieli robotników śląskich dla wspierania ludności i wysyłania tam żywności. Ponadto z ramienia tego ministerjum pan Orłowski wzię 13 wagonów żywności i do 100 bel odzieży pochodzących z darów od rolników z Ameryki. Ratunek dla braci naszych na Śląsku jest tak naglący, że Warszawa obejmie niezawodnie tę sprawę, śpiesząc z datkami wedle możliwości, a nawet wysiłkiem przekraczającym tę możliwość, warunkami miejscowymi ściśnioną.

Uchwała krakowska.

Kraków, 22 sierpnia (PAT) Wczoraj przed wieczorem na rynku krakowskim odbył się masowy wiec, urządzony staraniem towarzystwa obrony kresów zachodnich w sprawie zajęć na Górnym Śląsku. Wiec zagał górnoślązak ks. dr. Zymulka. Przemawiali m. i. Włodzimierz Tetmajer, poseł Daszyński oraz jeden górnoślązak, uczestnik ostatnich walk, który wołał, aby górnoślązakom dano broń i amunicję, a sami potrafia zwyciężyć. Przyjęto przez aklamację następującą uchwałę:

Zebrani dziś na rynku obywatele miasta Krakowa i ziemi krakowskiej protestują jaknajbardziej stanowczo przeciw niemieckim zbrodniom i gwałtom na przastarej polskiej górnośląskiej ziemi, żądając bezzwłocznego przyłączenia tej ziemi do Polski i usunięcia bezprawia rządu niemieckiego oraz jego zbrodniczych organów, „Grenzschtzów” i „Rechtshewrów”. Cały naród polski łączy się bez zastrzeżeń z ludnością Górnego Śląska w tej walce ze zbrodniczym germanizmem i poprze tę walkę czynem. Rząd polski zaś wzywa, aby wezwał najwyższą radę pokojową do udzielenia Polsce mandatu do obsadzenia bezzwłocznego Górnego Śląska w celu obrony ludu polskiej i zaprowadzenia sprawiedliwych porządków. Wzywamy rząd polski, aby natychmiast stanął w obronie rodzimej w tych ziemiach a od wieków gwałbionej ludności polskiej, zwłaszcza, że zająć na Górnym Śląsku wywołać mogą tak dziś niepożądany rozdziewek pomiędzy narodem a decydującymi czynnikami. Do broni! Do czynu! Po uchwaleniu tej rezolucji odśpiewano „Rotę”, potem wiec się rozszedł.

Powstrzymywanie hallerczyków.

Sosnowiec, 21 sierpnia (PAT) Dziś przyjechał do Zabkowice generał Haller dla uspokojenia żołnierzy, którzy nie chcą się dłużej bezczynnie przyglądać bestjalstwu prusaków i mordowaniu ludności śląskiej. Następnie gen. Haller wyjechał do Cieszyna.

Ponure elementy.

Sosnowiec. Komuniści z Zagłębia Dąbrowskiego przybyli na Górny Śląsk i urządzili szereg wieców przeciw robotnikom narodowym. Komunistom sprzyja rząd niemiecki.

Szpieg.

Sosnowiec. Wczoraj na ulicy Trzeciego Maja pochwycono znanego szpiega niemieckiego Mańkę, który niejednego z ludności Sosnowca denuncjował. Szpiega osadzono w areszcie.

O instrukcję warszawską.

Berlin, 23-go sierpnia. (PAT) Pisma niemieckie dowiadują się z kół rządowych, że delegaci polscy wrócą do Berlina w przyszłym tygodniu po zaciągnięciu instrukcji w Warszawie.

Bolszewicy pobici ustępują.

Warszawa, 23 sierpnia. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski: Na odcinku północnym oddziały nasze, odrzuciwszy nieprzyjaciela w rejonie Dobrzyń, zajęły linie miasteczko Czernica (na wschód od Dobrzyń) Czernica, Jasionowice. Na odcinku wschodnim, odrzuciwszy nieprzyjaciela, zajęły nasze oddziały do linii Starynki, Jasień, Jasionowice. Nieprzyjaciel wycofuje się na tym odcinku w kierunku wschodnim.

Na odcinku Łunińca bez zmiany.

Front wołyński. Silne wywiady naszej ka-

walerji na przedpolu. Oddziały frontu wołyńskiego zdobyły od dnia 8 do 18 sierpnia 10 dział, 50 karabinów maszynowych, 3000 karabinów, 45 parowozów, około 250 wagonów, dużo taboru wozowego, przeszło 1000 wozów jaszczkowych, około 100 samochodów ciężarowych i osobowych, częścią zdemontowanych, 1 pociąg pancerny, 1 samochód pancerny, warsztaty samochodowe i kolejowe nieuszkodzone w ruchu, dużo materiału sanitarnego, technicznego itd.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Napady krzyżaków.

Sosnowiec, 23 sierpnia. (PAT.) Powstanie na Górnym Śląsku szerzy się w dalszym ciągu. Dziś wieczorem dochodzą tu dalekie huk i strzały z karabinów, zwłaszcza od strony powiatu rybnickiego i na południe od Mysłowic, gdzie Grenzschutz mimo otrzymanych znacznych posiłków nie może opanować sytuacji. Niemcy wszelkimi siłami starają się wciągnąć

do walki oddziały Hallera i stale ostrzeliwiają posterunki nadgraniczne. Jeżeli im się nie udaje prowokacja, to bez ceremonii przechodzą na naszą stronę. Fakt taki zdarzył się koło Modrzejowa, gdzie sierżant niemiecki z 4 żołnierzami przeszedł granicę. Również przekroczyli Niemcy granicę w okolicy Huty Laury.

Wezwanie ks. Pospiecha o pomoc.

Poznań, 23 sierpnia (PAT.) Arcybiskup poznański otrzymał telegram z Sosnowca od ks. Pospiecha treści następującej: Śląsk w ogniu. Miejscowości graniczne przepelnione są uchodzącą katowaną ludnością. Niezbędna natychmiastowa pomoc doraźna całej Rzeczypospolitej polskiej. Komitet organizujący pomoc dla uchodźców, prosi o wydanie zlecenia wszystkim księżom proboszczom, aby niezwłocznie zaagitowali wśród ziemian o nadsyłanie żywności oraz siłków pieniężnych. Jedyne szybka pomoc

uratuje dzielnych braci śląskich od śmierci głodowej.

Przychylając się chętnie do wyrażonej prośby, wzywam księży proboszczów, aby w najbliższą niedzielę ogłosili składkę na uchodźców śląskich i zebrane ofiary odesłali niezwłocznie do kasy arcybiskupiej w Poznaniu. Zebraniem żywności zajmie się Komitet dla obrony Śląska, istniejący przy Naczelnej Radzie Ludowej w Poznaniu.

Zdanie konwentu senjorów.

(Od własnego koresp.)

Warszawa, 24 sierpnia. Konwent senjorów pomysłowy po wysłuchaniu relacji prezesa ministrów i wiceministra spraw zagranicznych, septymował politykę rządu.

6 miljonowa ofiara Paderewskiego.

Warszawa, 23 sierpnia. (PAT.) Prezydent derewski ofiarował na rzecz ofiar brutalności polskiej na Górnym Śląsku 500,000 mk.

O sędzą o Śląsku w Berlinie.

Sosnowiec, 22 sierpnia (PAT.) Dzienniki niemieckie zapatrują się bardzo pesymistycznie na misję, wysłaną na Górny Śląsk i uważają za słabe i nieudane. Przyznają, że rozstrzygnięcie tej kwestji na korzyść Polski. Jedyne nadzieje pokładają pisma niemieckie w Ameryce, której misja znajdująca się na Górnym Śląsku zachowuje nader przychylny stosunek do Niemców. Tej misji przypisują nadzieję, że Górny Śląsk jeszcze nie jest w rękach polskim.

Za trzy tygodnie okupacja Śląska.

Genewa, 23 sierpnia. (PAT.) Agencja Haas donosi: Wojska koalicyjne w sile 24,000 ludzi będą okupowały Górny Śląsk. Nie nastąpi jednak wcześniej jak za 3 tygodnie

Komisja ententy w Sosnowcu.

Sosnowiec. Dziś przybyła do Sosnowca komisja ententy w sprawach Górnego Śląska.

Ententa w Katowicach i Sosnowcu.

Sosnowiec, 23 sierpnia. (PAT.) Wczoraj przyjechała do Katowic komisja ententy w celu zbliżenia przyczyn rozruchów. Dziś część misji przyjechała do Sosnowca i wyjechała do Katowic, skąd wyrazi do Wrocławia.

Zabiegi o wprowadzenie wojsk Hallera.

(Od własnego korespond.)

Warszawa, 24 sierpnia. Dyplomacja polska w Paryżu zabiega o to, aby wojska Hallera mogły wkroczyć jaknajprędzej na Górny Śląsk.

Haller i armja.

(Od własnego korespondenta).

Warszawa, 24 sierpnia. Jenerał Haller czyni nadludzkie wysiłki, aby armję swoją powstrzymać od wtargnięcia na Śląsk.

Niemcy mszują się na Sosnowcu.

Sosnowiec, 23 sierpnia (PAT.) Dziś o godzinie 10-ej min. 30 przed południem Niemcy znowu ostrzeliwali Sosnowiec. Jest kilku rannych.

Sprawa Cieszyńska w Paryżu.

Paryż, 23 sierpnia (PAT.) Komisja kongresu dla spraw polskich wspólnie z komisją do spraw czeskich pod przewodnictwem Cambona opracowała już projekt załatwienia sprawy cieszyńskiej. Komisja, której przewodniczy generał Leront, ukończyła już pracę nad statutem Galicji wschodniej. Do decyzji rady „5-u” nie doszło. Prace konferencji pokojowej będą 26 b. m. odroczone na parę tygodni. Do tego czasu dojdzie prawdopodobnie do decyzji w sprawie cieszyńskiej.

Węgiel cieszyński.

Cieszyn, 23 sierpnia. (PAT.) Radca górniczy dr. inż. Czaplinski, bawiący obecnie w Paryżu w sprawach Śląska Cieszyńskiego, miał interwiew ze sprawozdawcą „Tempsa”, który zamieścił następujące oświadczenie inż. Czaplinskiego:

Polacy, decydując się na uznanie granic etnograficznych na Śląsku cieszyńskim mniej więcej wedle ugody z dnia 5 listopada 1918 roku, otrzymaliby tylko 34 proc. całej produkcji węglowej zagłębia ostrawo-karwińskiego, podczas gdy czesi otrzymaliby wtedy 60 proc. Zresztą

czesi: bez Cieszyńskiego Śląska mają węgiel do syć. Przed wojną przypadało w Czechach na głowę 1,47 ton węgla, we Francji 1,5, w Belgii 3,4 ton węgla. Gdyby więc nawet przemysł w Czechach wzrósł do rozmiarów belgijskich, to przy 10 mniej więcej milionach ludności (Słowaczyna zupełnie nieuprzemysłowiona węgiel mało potrzebuje) potrzebaby 34 milionów ton węgla, co wynosi 3,1 tonnę na głowę, tak że i bez Cieszyńskiego mieliby węgla nadmiar. Przeciwnie Polska, która w etnograficznych swych granicach przy 30 milionach ludności już razem z Górnym Śląskiem ma 52,875,000 ton, co na głowę wynosiłoby 1,56, czyli o połowę ton mniej. Wobec olbrzymiego rozwoju przemysłu byłaby ta ilość bezwarunkowo za mała, to też ze Śląska Cieszyńskiego Polska zrezygnować nie może, ani z jednej kopalni i nie zrezygnuje tym więcej, że węgiel jest na czysto polskim terytorjum.

Galicja Wschodnia będzie wcielona do Polski.

(Od wł. korespondenta).

Paryż, 23 sierpnia. — Nasz korespondent paryski dowiaduje się z kół wpływowych, że Roman Dmowski przekonał koalicję, że Galicja Wschodnia ze Lwowem i Borystawiem po Zbrucz ma być wcielona do Polski.

Zmiana zasadnicza w zarządzie Gdańska.

(Od własnego korespondenta).

Paryż, 23 sierpnia. — Mówią, iż sferom międzynarodowym polskim udało się skłonić koalicję, że Gdańsk nie obejmie kierownik angielski, która przejdzie w ręce polskie z udziałem wolnego miasta Gdańska.

Suwałki w polskich rękach.

Augustów, 23 sierpnia (PAT.) Wojska polskie zajęły powiat suwalski i augustowski. Do Suwałk wyjedzie w tych dniach pierwszy pociąg polski.

Wielki zjazd biskupów polski.

(Od naszego koresp.)

Poznań, 24 sierpnia. Ma się odbyć wkrótce w Gnieźnie, jako w pierwszym arcybiskupstwie polskim, zjazd wszystkich biskupów całej Polski.

Armja Mackensena.

Wiedeń, 23 sierpnia (PAT.) Dziś przybył tu drugi transport armji Mackensena w sile 15 tysięcy ludzi.

Występują spartakusowy ponownie.

Berlin, 23 sierpnia. (PAT.) W różnych niemieckich miastach, jak w Wrocławiu, Magdeburgu, Brandeburgu, Brunzwicku i Monachium, wszczęli spartakusowcy ponowny ruch agitacyjny. Rząd niemiecki czyni przygotowania, ażeby agitację zgnieść w zarodku.

Manifestacja łódzka.

Wspaniale i zdumiewająco wypadła wczoraj manifestacja łódzka. Zainicjowała ją Elektrownia łódzka, składając 2,000 mk. na rzecz powstańców Górnego Śląska i wydała swój protest, któryśmy wczoraj w nadzwyczajnym dodatku ogłosili. Brzmi on krótko: „Żądamy, aby rząd natychmiast przyjął kroki ku ukróceniu krzyżackich gwałtów i znęcań się nad naszymi braćmi na Górnym Śląsku”.

Na znak tego protestu Elektrownia wstrzymała pracę od godz. 11 rano do 11 wiecz. Po ukazaniu się naszego dodatku zeszyły tramwaje z linii na parę godzin i gazownia zagasiła na ulicach lampy.

Łódź tonęła w mrokach. Cisza zapanała na ulicach. Przedstawienie w teatrze odwołano, w kinematografach widowiska zawieszono.

Tak się zakończyła manifestacja z powodu strasznych morderstw na Górnym Śląsku, dokonanych na polakach przez prusaków.

Misja ukraińska w Warszawie.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 24 sierpnia. Wczoraj przybyła do Warszawy delegacja ukraińska, złożona z najważniejszych ludzi z profesorem Pylcukiem na czele i piastującymi wybitne urzędy osobami: Lipnickim, Pawlukiem, Tulupą dyrektorem spraw zagranicznych i innymi. Zadaniem misji: nakłonić rząd polski do walki z bolszewikami. Delegacja w imieniu Ukrainy i Rusi zrzeka się wszystkich praw do Galicji wsch. i uznaje zu-

pełne prawa Polski do tych ziem, aż pod Zbrucz. (Nasza depesza, która nadeszła pod datą 23 sierpnia z Paryża, mówi, że już koalicja sama skłoniła się do powzięcia uchwały, aby Galicję wschodnią przyznać Polsce. Nie wolno też rządowi polskiemu zbyt ufać i na serio brać tej delegacji. Przynajmniej pertraktować z nią powściągliwie. Przep. Red.)

Afera z komisją odbiorczą.

(od wł. korespondenta.)

Warszawa, 24 go sierpnia — Po aresztowaniu pułkownika Cezarego Dobrowolskiego, który postrzelił się w brzuch z rewolweru i obecnie znajduje się w szpitalu, aresztowała żan-

darmerja dalszych członków komisji odbiorczej, a mianowicie: wiceprezesa Radziszewskiego, Jaszycy, oraz 2 adwokatów i trzech inżynierów rzeczoznawców. Pozatem 10 żydów paskarzy.

Zajęcie niemieckich kopalń ropy w Borystawiu.

Borysław, 22 sierpnia. Polska komenda naftowa okręgu drohobyckiego w Borystawiu wydała zarządzenia w sprawie zajęcia na rzecz Skarbu polskiego przedsiębiorstw górniczo-naftowych, będących własnością firm niemieckich, węgierskich i austriackich, a znajdujących się we wszystkich obszarach naftowych w Polsce.

Wszelką własność niemiecką zajmuje się celem zabezpieczenia się od czynów nieprzyjacielskich i uzyskania zastawu na to, co się polakom należeć będzie od Niemiec za niezapłacone rekwizycje, zniszczenie miast i wiosek i inne szkody. Pretensje prywatnych posiadaczy niemieckich będą mogły być tak załatwione przez Państwo Polskie, jak pretensje prywatne polskie przez Niemcy.

Oдноśnie do własności prywatnej austriackiej i węgierskiej zajmuje się ją również celem zabezpieczenia interesów wojskowych i gospodarczych. Zwolniona z zajęcia będzie ona mogła być później, po ustaniu stanu wojennego i w razie wyrównania przez rządy tych państw kwot należnych Polsce i polakom.

Zarządy przedsiębiorstw, w których część udziału jest własnością niemiecką, austriacką lub węgierską, zawiadamia się, że zarządzenia odnoszą się także do tej własności, względnie tych udziałów i wzywa się je do podania odnośnych informacji P. Komendzie naftowej w Borystawiu, z wykazem stanu kasy, oraz zapasów.

Za prawdziwość informacji odpowiadają osobście zarządcy i urzędnicy, zestawiający odnośnie sprawozdania.

Wszelkie wypłaty lub wysyłki produktów

poza granice Polski dopuszczalne są jedynie za pozwoleniem władz polskich.

Pracowników przedsiębiorstw sekwestrowanych lub nadzorowanych wzywa się do dalszego gorliwego spełniania obowiązków dla osiągnięcia z nich największego pożytku dla Polski, tak jakby one stanowiły własność państwową polską.

Uchwały wiecu Cieszyńskiego.

Cieszyn, 23 sierpnia. (PAT.) Na zjeździe nauczycieli z całej Polski, który się tu odbył, powzięto następującą uchwałę:

1) Zjazd związku polskich towarzystw nauczycielskich, reprezentujących ogół zorganizowanych nauczycieli wszystkich ziem polskich, zebrały w Cieszynie, stolicy prastarej, a wiecznie polskiego grodu piastowego wyraża cześć wszystkim pracownikom kresowym, którzy skutecznie bronili świętych naszych spraw przed przemocą oręża czy wrogiej dyplomacji. Przesyłamy kresowym nauczycielom wyrazy czci i zapewnienie braterskiej jedności. Zwracamy się do czynników miarodajnych, by pomni ważności wszystkich kresów, należących się nam wedle praw boskich i ludzkich, nie pozwolili się zwieść z drogi potrzeb i godności narodowej i nie zaniedbali żadnych środków w celu zjednoczenia wszystkich ziem Rzeczypospolitej Polskiej.

2) Nauczycielstwo kresowe z zachodu i wschodu przez swych przedstawicieli w Cieszynie wyraża słowa hołdu i niezłomnej wierności dla Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, dla której dobra i sławy pragnie jedynie i wyłącznie pracować i która z pewnością nie zapomni o granicznych ziemiach od wieków do dziś skrapianych krwią najlepszych jej synów.

— Nie rusz, piłuję tu mojej ojcowizny!

— Twoja ojcowizna! Zaśmiał się... Jutro ciebie tu może nie być. To mówiąc, kopnął chłopaka w gołęń, aż ten syknął z bólu.

— Czegoż roztrącasz?

— Bo mi się podoba. Jam tu panem! I zaczął dalej poszturchiwać, popychać, szczypać i kopać chłopaka, jednym słowem znęcać się nad nim. Zniecierpliwiony chłopak wpadł w szal, pochwycił wielkoluda za kark, przewrócił i zaczął kopać, bić, kasać, bo go już zniecierpliwily te siniaki, od popychania i bicia.

Łatwo się dorozumieć, że ten wielkolud to prusak rozbestwiony, podły, nikczemny.

Żaden moskal, żaden mongol, żaden aszant ani ludożerca temu europejskiemu szakałowi w skórze ludzkiej nie wyrówna. Bestjański, krwiożerczy instykt nierychło w nim zdławi pohańbienie, jakiego doznał.

Bestja się urodził i bestja zdechnie.

Ten staby chłopiec, to lud Śląski, tęskniący do swojej macierzy, pan tej ziemi, którą ukochał i swoim potem zrosił.

Sześćset lat z górą niewolę lud cierpiał, ale swej macierzyńskiej mowy się nie wyzybił.

Dziś, kiedy lada dzień miała tę ziemię zająć armja koalicyjna, aby przeprowadzić tam plebiscyt — prusakowi zależało na tem, aby wywołać tam rozruchy i wkroczyć z wojskiem, a potem systemem Fryderyka, Wilhelma i innych kundliów królów pruskich, kończąc tę listę na Wilhelmie, oddać wiecie, powycinać lud, jak ongi w Gdań-

3) Zjazd polskich związków nauczycielskich warszawskich z nauczycielami z poza linii demarkacyjnej protestuje przeciw ciągłemu gwałceniu zasad polskiej administracji przez władze czeskie i domaga się jaknajrychlejszego przyłączenia całej polskiej części Śląska do Rzeczypospolitej Polskiej.

Merkantylizm Morgentaua.

Jak się dowiaduję przyczyną przedłużania się misji Morgentau w Polsce są jej cele uboczne charakteru geszeftciarskiego, bowiem Pan Morgentau jest przedstawicielem znanej wielkiej fabryki maszyn do pisania „Underwood”, pan Morgentau organizuje kredyt amerykańskich milionerów żydowskich, aby poprzeć paskującego izraela w Polsce, w walce jego z budzącym się do samodzielnego bytu ekonomicznego mieszczaństwem polskim. Po zatem Morgentau załatwia różne interesy handlowe dla finansowego świata żydowskiego, które oczywiście stanowią tajemnicę handlową pana senatora.

ZE SWIATA.

Wilhelm jeszcze zarobi na destrukcji. Z Berlina donoszą, że rząd niemiecki zamierza jako odszkodowanie za utratę listy cywilnej, przyznać ekscesarzowi Wilhelmowi 170 milionów marek.

10,000 naboń wyleciało w powietrze. Z Lyonu donoszą: Rzekomo na skutek wielkich upałów wyleciał w Firlemont skład dziesięciu tysięcy naboń w powietrze. Szkody w materiale ogromne.

Wojna jako sport. Z Nowego Jorku piszą: Armja rozpoczęła istną kampanję werbunkową żołnierzy na Syberję. Jako środek przynęty między innymi zapowiada się werbowanym, że Syberja daje sposobność do niesłychanych polowań na wielką skalę na szlachetnego zwierza i do pełnego wrzuseń zimowego sportu, pomijając już wspaniałą sposobność zwiedzenia krajów tak mało znanych.

Oryginalne oświadczenie Carnegiego. Andrew Carnegie wydawał córkę swoją Margaretę w kwietniu bieżącego roku zamąż i wesele tejsze odbywało się bardzo uroczystie w domu ojca w New-Yorku przy Fifth Avenue, gdzie 83-letni król staloły przyjmował serdecznie swych gości. W rozmowie, wśród innych tematów opowiadał on im, że swego czasu król angielski Edward VII przyrzekał mu nadać tytuł książęcy, gdyby mu się udało doprowadzić do skutku sojusz między Anglią a Stanami Zjednoczonymi. „Ale ja odpowiedziałem królowi Edwardowi”, — mówił Carnegie, — „U nas tutaj w Stanach Zjednoczonych każdy jest królem — pocóżbym ja więc miał pragnąć zostać tylko księciem?”

sku na odpuszczenie wycięto 30,000 polaków, i tym sposobem zwiększyć wybornie dla siebie szanse plebiscytu.

I ten prusak drażnił dotąd ten lud uczciwy, zahukany przez system pruski, aż zniecierpliwiony łajdactwami, porwał się na tego oibrzyma, wiedząc z góry, że nie ma tych sił, aby mogły tego goryla zdławić!

Pruski system tryumfuje.

Teraz zaczęły się represje, uprzątanie narodu ze Śląska, lub wypieranie go w granicę b. Królestwa Polskiego. System zatryumfował. Ci, co pozostali w domu — chwytani są i całemi dziesiątkami rozstrzeliwani. Beła Kuhn, bolszewik i prusak to bracia jednej matki, to potwory tego samego kalibru. Prusak jest jednak przebiegły i wytrwały, a więc potworniejszy.

I oto już po podpisaniu traktatu krew się polała na Śląsku! a Polska w obawie naruszenia traktatu nie mogła nawet przyjąć z pomocą swym dzieciom, męczonym przez wroga odwiecznego.

O koalicjo! O ty, rzucająca perły słów i ideę uszczęśliwienia narodów, przypatrz się, co twoja bierność i nieznajomość stosunków za płoń przynosi.

Krew leje się jedynie dlatego, żeś nie zajęła tych posterunków, które ci się niepotrzebnie w ręce plebiscytu złoczy podobano... Patrzysz spokojnym okiem i czekasz, aż powtórzą się nieszpory Sycylijskie, lub Noc S. Bartłomieja

KRONIKA TYGODNIOWA.

Śląsk Górny w ogniu. Łajdactwo krzyżaków praskich Morderstwa. Chęć pozbycia się tysięcy ludzi ze Śląska, aby zyskać na plebiscycie. Socjalki i robotnicy. Prawda jak szydło wyszła z worka.

Widziałem chłopca wynędzniałego, zahukanego, źle rozwiniętego, który stał spokojnie, oczekując na jakąś uroczystość, gdy tuż z sąsiedniego szynku wyszedł drab w skórzanej marynarce, w kapelusiku z pędzelkiem, barczysty i silny, z gębą napuchłą od piwa, a spostrzegłszy chłopca opartego o płot zapytał go się:

— Na co próżniaku czekasz?

— Na uroczystość, brzmiała odpowiedź. Będzie święto. Szynk twój zostanie zamknięty, pójdziesz szukać dla siebie gdzieindziej piwa, opuścisz naszą ojcowiznę.

— Milcz szczeniaku, krzyknął gniewnie, alboż piję twoje piwo?

— Zabierasz mi mój jęczmień.

— Nic tu, twego!

— Odejdź lepiej i pójdz w swoją stronę.

— Ty mi uwagę chcesz zwracać? O jęczmień się dopominasz?

— I o moje pole coś go zaozał.

— Słuchaj, tu nic nie masz twój. To mówiąc, odepchnął chłopca od płotu, aż się zaczęło i spadał.

Dnia 22 b. m. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, najukochańsza córka i siostra

ś. † p.

Janina Rodzajówna

w kwiecie wieku lat 16.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przy ulicy Łowickiej 14 na stary cmentarz katolicki nastąpi w niedzielę, o godz. 4-ej po południu, o czym zawiadamiają pozostałe w głębokim, nieutulonym żalu

1757

Matka i siostry.

O Górny Śląsk.

Odezwa nasza znalazła oddźwięk. Już rano zaczęły napływać składki. Zapoczątkowała je po nauczycielach hojnie Elektrownia Łódzka.

Ale nie tylko datkiem, ale i myślą zaprotestowała czynnie przeciwko pruskiemu tyraństwu.

Strajk 12-godzinny jest najlepszym dowodem, że nasz pracownik czuje i myśli po polsku, że cierpienie brata, jest bólem i cierpieniem jego.

W myśl tą współpracownicy zakładów Elektrycznych Łódzki. złożyli 2,000 mk. na ślązaków.

Po za Elektrownią zjechały też tramwaje łódzkie. Łódź przybrała formę rzetelnej żałoby z powodu wypadków śląskich.

Rozumiejąc, że pomoc ta musi być natychmiastowa, redakcja „Rozwoju” wczoraj wysłała pospiesznie 2,205 mk. do Sosnowca przez Bank Warszawski, wysyłając równocześnie następującą depeszę:

Sosnowiec, „Kurjer Zagłębia”, zebrane 2,205 mk. przesyłamy przez Bank Warszawski do wręczenia tej sumy natychmiast do „Komitetu dla powstańców śląskich”.

Wczoraj na „Powstańców śląskich” napłynęły następujące ofiary:

Od podporucznika Leśniewskiego i 3 zapasowej autokolumny 326 mk. Złożyło tę sumę 106 oficerów i żołnierzy.

Pracownicy „Rozwoju” 65 mk. P. P.: Marja Hempel 10 mk., W. Rydza 20 mk., żołnierze 31 pułku 17 mk., Józef Tomala 20 mk., Bezimienne 5 mk., E. Jeziński 20 mk., Ant. Górski 10 mk., W. Kruzewiczówna 10 mk., p. Ludwiński 20 mk., St. Link 25 mk., W. Wierzchowicz 10 mk., firma Kończakowskich 100 mk., pralnia „Marja” — mk., Paulina 10 mk. i Marja Lupińska 20 mk., Józef Wiśniakowski 5 mk., W. Rachalewska 5 mk. (1 koszula i kales.), Florentyna Sochacka 50 fen., Pracownicy 3-go oddziału budowy linii Łódź—Kutno 105 mk., Robotnicy firmy „Nasielski i Naidylman” 41 mk., Pracow-

nicy biur Komisji Powszechnej 40 mk., Stefan Linke 100 mk., od przyjaciółki ś. p. Marty Teichmanówny zamiast wieńca na jej grób 25 mk., dr. Skibiński i dr. Mittelstaedt 50 mk., od pracowników Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki Dzielna. Nr. 36 sklep Nr. 7, 85 mk., K. Wołski 25 mk., Kulawczyk 5 mk., od urzędników T-wa Kredytowego 100 mk., od pracowników fabryki Leonarda 330 mk. 70 fen., Wydział Surowców 10 mk., Edmundowo Pfeiffer 60 mk., biuro inspektorjatu handlowego, II oddział kolei państwowych 55 mk., od personelu Państwowych Zakładów Telefonicznych w Widzewie 197 mk.

KRONIKA.

— Manifestacja na rzecz Górnego Śląska.

c) Wczoraj po południu, po zaprzestaniu pracy przez robotników Elektrowni miejskiej i kolejek elektrycznych miejskich i dojazdowych, wszyscy pracownicy zbrali się na ul. Tramwajowej, skąd podążyli ulicami: Dzielną i Piotrkowską na Nowy Rynek. — Następnie pochód skierował się przez ul. Piotrkowską i Andrzeja przed Komisariat powiatowy, gdzie zebrani wysłali deputację z piśmiennym protestem w sprawie okrucieństw niemieckich na Śląsku i wręczyli 2,000 mk., zebranych ofiar na doraźną pomoc dla cierpiącej ludności śląskiej.

— Zatrzymanie wyjazdu.

Transport z górą 1000 osób, pruskich poddanych, którzy mieli wyjechać do Niemiec w tych dniach, został z powodu zajść śląskich na nieograniczony czas wstrzymany.

— N. Z. R.

W domu, w którym się mieści klub stronictwa N. Z. R. wywieszono, plakaty z napisem „Hańba socjalistom niemieckim, mordercom robotnika polskiego”.

Na drugim plakacie jest znów wezwanie „Idźmy bronić Śląska Górnego”.

dopiero wtedy przekonasz się, że te papierzane traktaty z prusakiem bez poparcia ich natychmiast siłą zbrojną, to tylko przewlekają tą bajecznie długą rzeź narodów.

Teraz, jeżeli steroryzowany lud, zapędzony do kazamat pruskich, nie wróci na czas, lub obawiając się zemsty pruskiej, stanie do głosowania drżący przed karami i inkwizycją — to możesz nam bardzo niewygodną przysługę wyrazić, koalicyj!

To też wzywamy ciebie, abyś jaknajrychlej rozstrzygnęła kwestję plebiscytu, nakazując wypuszczenie z kazamat pruskich jeszcze niepomordowanych ślązaków i zapewniając nie na papierze, ale orężem powrót tych, którzy opuścili swoje odwieczne siedziby w obawie przed inkwizycją, przed strasznym, bezgranicznym terorem!

Wzywamy też rząd polski, aby przedewszystkiem schwytanych 100 Niemców „Grenzschutzu” wywiózł do twierdzy, a potem dokompletował 1000 innymi niemieckimi poddanymi i zapowiedział rządowi berlińskiemu, że za jednego rozstrzelanego polaka dwóch prusaków natychmiast pod płot postawi, albo na szubienice powie. Innej rady niema. Krew za krew, oko za oko. My musimy z was, podłe, tyrańskie, pruskie nasienie, bestjalstwo i nikczemność wypędzić. Polak was musi cywilizować.

Tak naród polski, pozbywszy się choć na pewien, czas swojej egzaltacji sercowej, postąpić

powinien. Dla dobrych — dobroć, a dla bydląt — bat! Ale czy się zdobędziemy na tę energję.

Wszak to wszystko woda na młyn przewrotnych partji skrajnych.

Rząd socjałka p. Moraczewskiego zaprzędał Śląsk, a teraz socjałki udają wilka, przybranego w baranią skórę i wółają.

— Wycofać z frontu bolszewickiego wojska i tu uderzyć!

Jesteście tacy patryjoci, żeście karabin do ręki i uderzenie na prusaków! Tak czynił serb, czarnogórzec, słoweniec! Ale wy jak jabłko, które niedaleko pada gałęzi, wdychacie zawsze do Niemców i miło wam marzyć, że jesteście bluzczkami, obwijającymi się około pnia zniechędzonych dziś w całym świecie Habsburgów!

Wy dla Polski tem samym jesteście, czem dla polskiego robotnika.

Pokpiwał zawsze „Rozwój” z waszej miłości dla roboczarzy, a bardziej jeszcze z waszych obietnic, czynionych im na każdym wiecu.

Teraz „Rozwój” święci swój tryumf. W ostatnich dniach ubiegłego tygodnia przekonał się łódzki robotnik, naocznie, co warte wasze obietnice.

Grono roboczarzy poszło do magistratu, aby od burmistrza dojednania się o pracę. I o dziwo, ten sam człowiek, co przed wyborami błagałym głosem zapewniał wraz ze swymi towarzyszami, że jeśli nas wybierzą — nikt na brak pracy uskarżać się nie będzie i każdy ja

— Protest pracowników kolejowych Dębień
Łódź Fabryczna.

Protestujemy przeciw gwałtom krzyżackim i żądamy od rządu, aby poczynił energiczne kroki w celu uniemożliwienia mordowania naszych braci na Śląsku. — Żądamy interwencji zbrojnej i uwięzienia wszystkich niemieckich pruskich poddanych, zamieszkałych w naszym kraju.

Pracownicy kolei Łódź Fabryczna.

— Nowy Dowódca Okręgu Generalnego Łódzkiego.

W tych dniach przybył do Łodzi i objął urządowanie, dekretem Naczelnego Wodza mianowany Dowódcą Okręgu Generalnego Łódzkiego generał Bolesław Kajetan Olszewski. Nazwisko generała Olszewskiego nie jest obce nie tylko wojskowym z armji rosyjskiej, ale i tym wszystkim, którzy się interesowali polskim ruchem militarnym oraz tworzeniem się formacji polskiej w ciągu wojny europejskiej.

Generał Olszewski pochodzi z Ziemi Łomżyńskiej, gimnazjum ukończył w Suwałkach, a szkołę wojskową w Warszawie, gdzie też rozpoczął służbę wojskową. W roku 1899 za polskość swą został zesłany przez Hurkę nad Wólgę do Samary i odtąd już przebywał w Rosji aż do wybuchu wojny europejskiej. W roku 1914 mianowany generałem kilkakrotnie odznaczył się w bitwach z Austryjaczami, a w roku 1917 był ranny i ciężko kontuzjowany.

Jako Dowódca pierwszej Brygady Strzelców Polskich, sformowanej z Polaków, służących w armji rosyjskiej, generał Olszewski utrwalił w pamięci swych podkomendnych imię prawego Polaka i żołnierza. Po powrocie do kraju był obok gen. Rozwadowskiego pierwszym generałem polskim, który stanął do szeregu, aby organizować armję polską w nowych warunkach bytu państwowego. Na stanowisku D-cy Okręgu Generalnego w Kielcach gen. Olszewski okazał niezwykły talent organizacyjny, poparty fachową wiedzą i niestrudzoną pracowitością.

— Ze szkół.

Szkoła powszechna miejska Nr. 33 przy ul. Benedykta Nr. 56 z nowym rokiem szkolnym została przekształcona na normalną szkołę 7-mio oddziałową z kursem siedmioletnim, o czem zawiadamia się osoby interesowane.

Zapis kandydatów do oddziału 5-go rozpoczniesz się w poniedziałek, 25 sierpnia rano, o godz. 8; o ile kandydaci dopiszą — zostaną od września otwarte 2 oddziały piąte, w przeciwnym razie będą czynne po 2 oddziały pierwsze i po 2 oddziały drugie.

— Narady aprowizacyjne.

c) Wczoraj w miejscowym komisariacie powiatowym odbyły się narady wójtów, pisarzy i pełnomocników gmin w sprawach aprowizacyjnych. Wyjaśnień udzielał zarządzający tutejszym wydziałem aprowizacyjnym p. Switalski.

otrzyma, dziś z uśmiechem Judasza wypędza robotników, obstawia jeszcze lepiej, niż każdy burżu, niż każdy car, swoją osobą policjan i nie chce z roboczarzami rozmawiać, bo nawet każe wielu uwięzić.

Wreszcie to, co robi pan burmistrz, nie jest rzeczą zupełnie tak karygodną. Porządek być musi, a pracy nietylko burmistrz nie dostarczy, ale nawet i sam władca pół świata, bo do pracy potrzeba odpowiednich warunków jak surowców, maszyn, smarów, pasów i tp. I dlatego o to rozsądny roboczarz nie może mieć żalu ani do pana burmistrza; ani do socjalistów, którzy rządzą magistratem, ale za okłamywanie na wiecach, za wmawianie niestworzonych rzeczy, o to mają ci roboczarze słuszną urazę i mogą się najlepiej przekonać o całym systemie lewicowym z tych dwóch dni ubiegłego tygodnia, które nareszcie bardziej inteligentnym muszą otworzyć oczy!

Udoby tę policję zaważwał były burmistrz Skulski, ilęzdy to wywołało krzyku, odezw i wieców co nie miara, ale że to zrobił socjalista, więc będzie cicho. I znów za tydzień zdarzy się tam jakaś manifestacja na pogrzebie przywłaszczonego bohatera i w tedy w nówi się w roboczarzy, że to burżuazja winna, iż zarządzono obstawienia policją osoby burmistrza miasta.

On sam tego nie żądał i był odważny. Niechże te cwilne zapamięta roboczarz łódzki.

X X

Wczorajsze detonacje.
czoraj przed południem, łodzianie byli przez dni silnymi detonacjami na zachodzie miasta podobnymi do strzałów z ciężkich dział.

Detonacje pochodziły wskutek ćwiczeń saperów załogi łódzkiej przy robotach minowych w lesie Konstantynowskim.

Komunikaty.

Kolejarze,

Kolejarze pracowali za czasów okup., mają się zgłosić wszelkimi dowodami do świeżej rejestracji 2 sierpnia przy ul. Miłsza 64, od 9—6 po południu. 1763

30-ta rocznica.

Zarząd Tow. Warsz. Cyk. w Łodzi prosi o przybycie wszystkich członków do lokalu własnego przy ul. Piotrkowskiej 174, w sprawie obchodu jubileuszu 30-lecia, o godz. 7-mej w. we wtorek dnia 26 sierpnia. 1765

Z Rudzko-Pabjanickiego Kółka Tow. Zjazdu Ziemiaków.

Dnia 17 sierpnia r. b. w Rudzie Pabjanickiej w willi dr. Michalskiego odbyło się przedstawienie amatorskie na rzecz tamtejszej ochrony. Całkowity dochód, wynoszący 237 mk. 50 fen., wręczono zarządowi ochrony. 1761

Teatr i sztuka.

Teatr Polski.

Ostatni występ Mary Mrozińskiej.

Z powodu braku oświetlenia elektrycznego Teatr w dniu wczorajszym był nieczynny. Wobec czego na dzisiejszym pożegnalnym wieczorze uroczej artystki Mary Mrozińskiej ukaże się świetna satyra Caillavet'a i Fleura „Król”, w której znakomita artystka może rozwinąć swój bogaty talent, wdzięk, finezję i pełną wroko szczerłość.

Niezawodnie publiczność łódzka kierując się z wdzięcznością za kilka wieczorów, które dzięki niej były wesołe miłe, a jednocześnie artystyczne, tłumnie pośpieszy na dzisiejszy ostatni jej występ

Pa południu o godz. 3 po cenach popularnych Teatr gra „Szlakiem i szponów” po raz ostatni.

Zaczarowane Kolo odegrane będzie po cenach najniższych dla żołnierzy we wtorek 25 bm.

Bilety wzięte na sobotę po pol. ważne są na wtorek.

Teatr Polski. „Król”, komedjo-satyra w 4 aktach Caillavet'a i de Fleura. Gościenny występ p. Mary Mrozińskiej.

„Król” jest wytworną, lecz gryzącą zarazem satyrą, która biczem swej ironji chłosta delikatnie i z uśmiechem pobłażliwym stosunki polityczne i społeczne Francji. Sztuka skrzy się dowcipem, misternymi djalogami, mieni się całą tęczą humoru lekkiego, niefrasobliwego, a zarazem zręcznie i umiejętnie podkreśla komizm słabostek ludzkich.

P. Mary Mrozińska, jako Marta, była, jak zwykle, uosobieniem, wdzięku, finezji i grą swą przepyszną, pełną swobody i werwy, czarowała publiczność, za co też zbierała rzesiste oklaski i kwiaty.

Dzielnie sekundowała jej p. Żbikowska w roli Teresy Marnix, z dystynkcją odtwarzając tę postać.

P. Leśniewski, jako Bourdier, zupełnie fakszywie odtworzył rolę tego strojącego się w socjalizm dorobkiewiczza, którego samo nazwisko już daje pewną wskazówkę, jakim winien on być. Przytem zbytnia nerwowość ruchów, przesadne płaszczenie się, przypominające raczej subjekta fryzjerskiego, nie wielkiego i pyszałkowatego, choć głupiego finansiste, zawrotnie nierówna modulacja głosu, powodująca ciągłe spadanie z tonu, sprawiły, iż postać Bourdier'a w interpretacji p. Leśniewskiego została wadliwie całkiem ujęta.

P. Rychłowski w roli Jana IV stworzył komiczny, charakterystycznie bardzo ujęty typ bałkańskiego monarchy w karykaturze.

Świetnie ujął postać podupadłego, dumnego magnata p. Bogusławski w roli margrabiego.

P. Puchalski, jako Bloud, rolę tę odegrał z zajęciem i wiał w nią sporą dozę komizmu. Wystawa bardzo staranna. Cz. G.

Protest.

Łódzka Rada miejska, złożona przeważnie z żydów i ich sług członków partii P. P. S., nie mając nic lepszego do roboty, gdyż, jak wiadomo w całym kraju, aprowizacja w Łodzi, jak również i finanse są w znakomitym stanie, postanowiła gloryfikować swoich bogów — rozmaitych żydów, rozpoczynając od Zamenhafa, nadając ulicy Krótkiej nazwisko wynalazcy „Esperanta”, tj. nowoczesnego żargonu.

My, pracownicy Kolei Państwowych w Łodzi, protestujemy przeciwko temu, sądząc, że ulice miast w Polsce mogą nosić nazwiska ludzi zasłużonych dla kraju, a takich nie brak. Żydowscy radni wraz ze swoimi „wojtkami” czyli PPSowcami niech wymyślą inny sposób gloryfikowania zapoznanych żydowskich genjuszów.

Łódź, d. 20 sierpnia 1919 r.

(Następuję 300 podpisów).

Z KRAJU.

Z Uniwersytetu Lubelskiego. Sekretariat Uniwersytetu Lubelskiego podaje do wiadomości, że przyjmowanie zapisów na wszystkie Wydziały Uniwersytetu, tj.: 1) teologiczny, 2) prawa kanonicznego i nauk moralnych, 2) prawa i nauk społeczno-ekonomicznych i 4) nauk humanistycznych (filozofja, historia, literatura), rozpocznie się 1 września r. b. Inauguracja nowego roku akademickiego odbędzie się 5 października, wykłady rozpoczną się 6 października.

OFIARA.

Na żołnierza Polskiego.

Na pomoc dla żołnierza polskiego, złożone przez ławników sądu pokoju 2 okręgu m. Łodzi: Antoni Borkowski 40 mk., Wacław Ostrowski 25 mk., Jan Wojciechowski 20 mk., Naruszkiewicz 5 mk., B. Wolkowski 5 mk., L. Mendelson 5 mk.

DOM HANDLOWY
„PRZEMYSŁ I HANDEL”
w WARSZAWIE.

P. P.

Podajemy do łaskawej wiadomości Szanownej naszej Klienteli, oraz Instytucjom i Osobom zainteresowanym, że firma nasza otworzyła

w Łodzi
przy ulicy Benedykta Nr. 10
Oddział,

do którego uprzejmie prosimy kierować poczytne zlecenia.

Z obszernych składów naszych zagranicą znajdują się dziś w drodze artykuły następujące:

śledzie norweskie,	olej kokosowy,
„ szwedzkie,	czekolada,
sardynki portugalskie,	herbata,
„ norweskie	pieprz czarny,
KAKAO	mąka ryżowa
masło kokosowe	

Artykuły powyższe jesteśmy w stanie zaofiarować na warunkach jaknajdogodniejszych.

Z poważaniem

Dom Handlowy „PRZEMYSŁ I HANDEL”
1771
w Warszawie.

„MARGOT”

64. Piotrkowska 64.

Wyprzedaż sezonowa

PO NIEBYWALE NISKICH CENACH!!!

PLASZCZE jedw.	od Mk. 290.—
Szlafroki batystowe	„ „ 75.—
SUKNIE jedw.	„ „ 275.—
„ etamin.	„ „ 150.—
BLŪZKI batystowe	od M. 28.—
„ etaminowe	od M. 35.—
HALKI bat. z haftem	„ „ 48.—
„ morowe	„ „ 55.—
„ jedw.	„ „ 75.—
Staniczki haft.	„ „ 13.—
KOSZULE damskie haftowane	„ „ 29.—
Pończochy w wielkim wyborze od	Mk. 8.—
WYSORTOWANE spódnice wełniane od	Mk. 95.—

Kancelarja Miejskiego Seminarjum męskiego w Łodzi, Czerwona № 8.

przyjmuje codzień od 9—1 zgłoszenia nowych kandydatów. Na kurs wstępny wymagana szkoła powszechna 6-cio oddziałowa, na kurs pierwszy przygotowanie o zakresie 4-ch klas szkoły średniej, na drugi 5-ciu klas szkoły średniej.

1760 1

Dyrekcja.

MASZYNY i narzędzia rolnicze,
MATERIAŁY BUDOWLANE, OLEJE i SMARY
Tow. „Schodnica“ SYROP ZIEMNIACZANY
POLECA:

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe

w ŁODZI, ul. Kilińskiego 50.

FILJE: w Łodzi, Pańska 35, w Głownie, Zgierzu,
Brzeziniach i Lutomińsku. 1785 1

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby

Komisja Włókiennicza

zywa zainteresowane firmy do ubiegania się o otrzymanie:

1) **Przędzy bawełnianej do barwienia i bielienia.** Przędza będzie dawana w motach około 25 tysięcy funtów miesięcznie, w czym 5 tysięcy funtów do barwienia.

2) **Pończoch i skarpetek bawełnianych do barwienia** a kolor czarny, w ilości około 300 tysięcy par miesięcznie. —

Podania należy przysyłać do biura Komisji Włókienniczej, Łódź, Aleje Kościuski 1, wejście I, III piętro. 1780 2

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby

Komisja Włókiennicza

poszukuje

- 1) 1-go Włókiennika z odpowiednią praktyką na posadę kontrolera drobnego przemysłu włókienniczego
- 2) 1-go Włókiennika z odpowiednią praktyką na posadę objazdowego kontrolera przemysłu włókienniczego
- 3) 1-go Pracownika biurowego do kalkulacji i sprawozdań, z znajomością włókiennictwa.

Wynagrodzenie miesięczne: Do punktu 1-go i 2-go — 900 do 1200 Mrk. miesięcznie, zależnie od kwalifikacji praktycznych i wykształcenia. Prócz tego kontroler objazdowy będzie pobierał jezy. Do punktu 3-go — 800 do 1000 Mk. miesięcznie, zależnie od kwalifikacji. Własnoręcznie napisane podania wraz z referencjami należy przysyłać do biura Komisji Włókienniczej w Łodzi, Aleje Kościuski Nr. 1 wejście I, III piętro. 1781 2

Koszule damskie	od 25.—
" męskie	32.—
Majtki	20.—
Kalesony	30.—
Bluzki z baskiną	32.—
Zakłady najmodn.	38.—
Prześcieradła 5/4, 1ok.	47.50
Krepon na bluzki	4.90
Batyst	5.75
Pończochy i skarpetki	2.90
Chusteczki	—95
Scierki	2.75

30 % Polskiego Płótna 325.—
jeszcze w wyprzedazy w
MAGAZYNIE MOSCIEWSKIM
44 PIOTRKOWSKA 44.

075 KOSZULE DZIEC. 1780 1
Madapolam
Płócienko kolor.

Warszawskie Akcyjno Tow. Pożyczkowe
na zastaw ruchomości 1583—1

(LOMBARD AKCYJNY)

Oddziały Łódzkie: I Zachodnia 31, II Moniuszki II (róg Sienk. 23)

zawiadamiają, iż dnia 12 września 1919 r. i dni następujących odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej 31

LICYTACJA

celem sprzedaży zastawów, nieprolongowanych we właściwym czasie, a zastawionych w Oddziale I-ym Zachodnia 31 i w Oddziale II-im Moniuszki 11 (róg Sienkiewicza 23). Podczas licytacji prolongata zastawów, wystawionych na licytację, przyjmowaną nie będzie. Wykaz zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w „Nowym Karjerze Łódzkim”. Procent należy już wpłacać.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby oczu	codziennie	dr. Garliński
10—11	choroby wewnętrzne	"	dr. Magdziński
11—12	chor. skórne i wener.	"	dr. Dutkiewicz
11—12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
	chor. wewnętrzne i dzieci.	"	
12—1	cinne (płuc i serca)	"	dr. Osiecki
12—1	chor. kobiece i chirurg.	"	dr. Artyfikiewicz
1—2	chor. skórne i wener.	"	dr. Skusiewicz
		pon., środa i piątek	
2—3	choroby nerwowe	codziennie	dr. Mittelstaedt
2—3	chor. kobiece i chirurg.	"	dr. Marx
2—3	choroby oczu	"	dr. Michalski
3—4	choroby skórne i wener.	"	dr. Stawowczyk
3—4	chor. wewnętrzne i dzieci	"	dr. Jokiel
3—4	choroby chirurgiczne	"	
3—4	uszu, gardła i nosa	"	dr. Goldberg
		poniedziałek, środa i piątek	
4—5	choroby kobiece	"	dr. Goldenberg

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt.
2) Porada 3 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy 638 0

Bez konkurencji!
Zelówki
1577 1

Sprzedaz Skór Bernard Bergman Piotrkowska 44.

CZAPKI

wszelkiego rodzaju: uczniowskie, dla wojska, straży i kolejarzy, w najlepszym wykonaniu do nabycia po cenach umiarkowanych tylko **Piotrkowska 32**

u **Zec i Tenenbaum.**
1768—5

Energiczny

kierownik biura

do poważnej Instytucji w Warszawie potrzebny zaraz.

Oferty sub „Urzednik Państwowy” przyjmuje administracja Rozwoju. 1772—5

Potrzebny NATYCHMIAST do klas wyższych Gimnazjum Filologicznego w **Zduńskiej Woli** 1775 1

Polonista

Oferty składać można osobiście.

W środę, dnia 27 sierpnia, o godz. 6 wieczór, w Stowarzyszeniu Majstrów Fabrycznych, Piotrkowska 17, odbędzie się

Ogólne Zebranie

Sekcji Wykończalniczej i Farbiarskiej. Wybory nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Zebranie prawomocne. 1770 1

ZARZĄD Stow. Majstrów Fabrycznych.

Garbarz

który umie postrzygać i falcować, jak i przygotowanie skór dla pasów transmisyjnych, dostanie pracy. Oferty składać w „Rozwoju” sub „Garbarz”. 1524 1

Ważne dla Ogrodników!

Do wdzierzawienia w mieście Łowiczu, naprzeciwko stacji, 22 morgi gruntu—łąki, zabudowana folwarcznie, ogród owocowy. Bliższe wiadomości da Wilkoszewski, w Łowiczu, Wjazdowa 17. 1678—2

Zarząd Stowarzyszenia

Właściciele Nieruchomości

m. Łodzi

przy ul. Krótkiej pod Nr. 4.

Stosownie do Rozporządzenia Urzędu Walki z lichwą i spekulacją („Monitor” № 178 z d. 9. VIII r. b.) przypomina swym członkom o obowiązku wywieszenia w bramach domów wykazów z ceną lokali, według nowej ustawy mieszkaniowej z d. 28.VI. r. b., oraz przysyłania miejscowemu Urzędowi Walki z lichwą i spekulacją **ul. Ewangelicka 5** kopii tychże wykazów.

Niewykonanie tego zarządzenia do dnia 1 września r. b. pociągnie za sobą nakładanie kary przez powyższy Urząd.

Odośne szematy, przygotowane według wskazań Łódzkiego Urzędu Walki z lichwą i spekulacją, otrzymać mogą członkowie Stowarzyszenia w biurze naszym, przy ul. Krótkiej pod Nr. 4, codziennie w godzinach biurowych.

PREZES (podp.) GUSTAW KLUKOW.
DYREKTOR BIURA: (podp.) ARTUR CREDO.

Taniej niż wszędzie

Ważne dla Pań!!

Nadszedł świeży towar

Płócienka, Batysty, Satyna, Biały towar na białiznę i pościel

OD MK. 5.50

Uwaga: Francuzka „Wefna” róż. kol. na suknie i mundurki od Mk. 16

rozmaite towary na męskie i damskie jesienne ubiory i palta 1779 1

M. BRYL, Piotrkowska M 56, w podwórzu, prawa oficyna, II-gie wejście.

Wybór różnych deseni i kolorów.

! Od Mk. 5.90!

Nadszedł nowy transport angielskich i szwajcarskich towarów, a mianowicie:

Madapolam, Sylezja, Batysty, Etaminy, Krepony, Flanele, Bluzki, Halki, Staniczki, Reformy dam, Koszule, Chusteczki i t. p.

w **Magazynie Białym i Kofeacyjnym**

A. ALTER

6 Piotrkowska 6.

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe

W ŁODZI

- Kilińskiego 50 -

FILIE: w Łodzi Pańska 33, w Głownie, Zgierzu, Lutomierniku, Brzezianach, przyjmuje zamówienia na żyto „Petkus” oryginalne i l. odsiew.

KUPIJE: Pszenicę siewną, w partjach wagonowych, PELUSZKĘ, WYKĘ, GROCH i t. p. w partjach mniejszych. 1782-1

Fabryka luster i ślifiernia szkła

Sz. MIEDZYDOWSKI
Łódź, ulica Piotrkowska 31.

Posiada na składzie różne ściennie toaletowe i kieszonek lustra jak również wszelkie przybory do luster. Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące. 1780 1

„GLEBA“

Spółka Ziemiańska Producentów Cykorji

RUTKOWSKI, PRUSKI, LISSOWSKI i S-ka
w Włocławku.

Poleca, jako nadzwyczaj smaczną, zdrową
i posiłną domieszkę do kawy, swoją

Cykorję.

759 1604n2

4 kl. Progimnazjum żeńskie
M. Hansenówny ul. Piotrkowska 209.

Egzaminy wstępne i poprawkowe rozpoczną się 25-go sierpnia o godz. 9 rano. Zapisy uczenie przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od godz. 10-ej do 2-ej. 1738 2

- Swierzbę i swędzenie skóry -
usuwa szybko i radykalnie najdłużej w ciągu 5 dni

KREM „MUKUNA“
Najdogodniejszy w użyciu ze wszystkich dotychczas stosowanych środków, ponieważ:

- 1) nie plami białizny — posiadają kolor masła,
- 2) nie oblepia się po ciele — nie zawierają części stałych,
- 3) wchłania się całkowicie w skórę, — stosując takowy podobnie jak glicerynę,
- 4) jest bardzo ekonomiczny — mając za podstawę sam tłuszcz, daje możność małą ilość natrzeć dużą przestrzeń ciała,
- 5) posiada miły zapach.

Leccą szybko i pewnie jest tanim.
Wyrób apteki J. Weroczo, Warszawa ul. Bednarska róg Furmańskiej. Cena 7 m. 50 fen. **ZADAĆ WSZĘDZIE.**
Skład na Łódź, Lubczyński, Lutomińska 21. 839—1

SKLEP GALANTERYJNO-WOJSKOWY
Kazimiery Jarocińskiej
ul. PIOTRKOWSKA № 121

Poleca: naramienniki, węzły oficerskie i żołnierskie, galony partope, ostrogi, pasy zwyczajne i francuskie, duży wybór **SZABEL i BAGNETOW** i t. p.

UWAGA: własna wytwornia różnych oznak i wojskowych naramienników. 1727 2

W 8-o kl. Gimnazjum Filologicznym
A. ZIMOWSKIEGO W ŁODZI
TARGOWA 63
wakują posady nauczycieli: języka francuskiego, przyrody, gimnastyki i śpiewu. 1717 1

Helenów, Niedziela 24 sierpnia b.r.

Towarzystwo „Sokół“ w Łodzi
urządza

Wielką Zabawę Ogrodową

na program której złożą się: ćwiczenia obrazowe podług muzyki, ćwiczenia lekko atletyczne na przyrządach, skoki i piramidy nad stawem. **KONCERT ORKIESTRY PAŃSTWOWEJ** — Występ chóru Tow. śpiewaczego im. Moniuszki pod batutą dyr. Miłki. **KOSZE SZCZĘŚCIA** — Wspaniała iluminacja wodospądu — Piramidy nad stawem wieczorem.

Początek o godz. 2 popołudniu.
Bilety do nabycia przy kasie Helenowa. Dla dorosłych wejście 2 mk. — dzieci i ucząca się młodzież oraz wojskowi płacą mk. 1.50

Bilety do koszów szczęścia i marka.

UWAGA: W razie niepogody Zabawa odbędzie się dnia 8 września r. b. 1742 1

PARASOLE

Laski

Bielizna,
Krawaty,
Rękawiczki
Pończochy
M. KOŁODZIEJSKI
ANDRZEJA 5. 598

ZAKŁAD
POGRZEBOWY
Poleca TRUMNY
metalowe, dębowe i sosnowe.
Wykonywa się wszelkie ekspor-
tacje i wynajem karet. P. Szymań-
ska, ul. Sienkiewicza 59. 1531 2

Dr. Feliks Skusiewicz
ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć: od 9—11 i od
5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano.
19:0

Dr. H. Sadkowski
choroby wewnętrzne
(specjalnie żołądka i kiszki)
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.
Telefon № 139.
Od 9—11 rano i od 5 do 7 po poł.
156—0

Dr. Watten
powrócił
Al. Kościuszki 53.
1743 1

Dr. K. Brzozowski
powrócił 1748 7
Piotrkowska 55.

Dr. Czesław Artyfikiewicz
CHIRURGICZNE I KOBIECE
przyjmuje od 4—6 po poł.
ul. Piotrkowska 92.
1564sn5

W 8-o kl. Gimnazjum Filologicznym
A. ZIMOWSKIEGO W ŁODZI
— ul. Targowa 63. —

Z nowym rokiem szkolnym otwarta będzie klasa 7-a.
Egzaminy dla nowowstępujących kandydatów rozpoczną się
25 sierpnia. Podania przyjmuje kancelaria szkoły do 25-go
sierpnia codziennie w godzinach od 10—1 p. p. 1567 2
* Rok szkolny rozpocznie się 30 sierpnia. *

Dyrekcja Gimnazjum Filologicznego T-wa „Oświata”
w Łodzi, Placowa 13,

zawiadamia, że egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 1-ym
września o godz. 12-ej w poł., zaś lekcje w dniu 5-ym września
o godz. 10-ej rano.

Uczniowie byłego Gimnazjum Filologicznego, pragnący uczęsz-
czać do Gimnazjum T-wa „OSWIATA”, winni zapisać się w Kan-
celarii szkolnej przed dniem 25 sierpnia; w przeciwnym razie
miejsca nie będą dla nich zarezerwowane.

Kancelaria otwarta od 1-go sierpnia we wtorki i piątki od
godz. 11-ej do 1-ej po poł.

1572 1 **Dyrektor Wacław Dawison.**

3-o klasowe Gimnazjum
FILOLOGICZNE

B. BRAUNA

DZIELNA 57b.

Egzaminy poprawkowe oraz wstępne do wszystkich klas,
prócz ósmej, rozpoczną się dn. 25 sierpnia r. b. o g. 9-ej rano.

Kancelaria przyjmuje podania codziennie, prócz świąt
i niedziel, między godz. 10—12. 1599 1

Nauczyciele potrzebni:

do francuskiego, arytmetyki, przyrody,
kaligrafji, rysunków i śpiewów

do Szkoły Realnej w Warcie, Ziemi Siedleckiej.

Oferty składać pod powyższym adresem. 1725 2

Polskie Progimnazjum Męskie
E. Krygiera

w Łodzi, ul. Zawadzka № 9.

Egzaminy wstępne i poprawkowe rozpoczną się 27 sier-
pnia, lekcje 1 września r. b. 1709-1

Zapisy kandydatów do klasy podwstępnej, wstępnej, I, II
i III-ej przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od godz. 10—12.

Zawiadomienie.

Wczoraj, w sobotę, dnia 23 b. m.
po gruntownym odnowieniu
NASTAPIO OTWARCIE

PIERWSZORZĘDNEJ RESTAURACJI
„Polonia-Palace”

przy zbiegu ulic Dzielnej i Kilińskiego.

gdzie będą wydawane wykwinne i smaczne śniadania, obiady i kolacje
Bufet obficie zaopatrzonej w wszelkiego rodzaju trunki i zakąski.
Ceny umiarkowane. Codziennie wieczorem koncert smyczkowy.

Oddzielna sala dla większych towarzystw.
Polecając się względem Sz. Publiczności
1738 1 pozostają z poważaniem **J. JACKOWSKI**

A. ANTCZAKOWSKI

KRAWIEC NOWOCZESNY

Nagrodzony Najwyższymi dyplomami Akademii
J. P. Thornton'sa w Londynie i F. Russela w Paryżu

WYKONYWA

zamówienia z własnego materiału
i POWIERZONEGO.

Łódź, Piotrkowska 73
frent II-gie piętro. 1637 5

Fabryka wyrobów ceramicznych

CERAMIKA

Łódź, Nowe-Rokocice

poleca swoje wyroby kamionkowe: garnki, słoje, miski i t. p. majoliki, doniczki do kwiatów zwyczajne i z polewą. Dla zakładów ogrodniczych na doniczki odpowiedni rabat.

Kupujemy stłuczone porcelany (skorupy) w większych ilościach, jakoteż gruz z cegieł szamotowych.

1784 1 Skład i biuro ulica Piotrkowska Nr. 121.

ZAWIADOMIENIE.

Podaje się do wiadomości bezrobotnych, że na mocy postanowienia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej zostają wskutek braku funduszy **wstrzymane wypłaty zapomóg**, aż do odwołania.

O wznowieniu wypłat nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Powstające stąd zaległości będą później wypłacone.

Delegat

Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej
na Okręg Łódzki IX.

1784 1

SZYLDY

estetyczne i trwałe najtaniej
wykonywa 1759 1

SZCZEPAN KUPIECKI
Pracownia malarska
Piotrkowska № 18.

TKALNIA

: DO SPRZEDANIA :

składająca się z 42 angielskich
warsztatów 68, 44, i 36 cal sze-
rokości z maszynami pomocni-
czymi i z wszelkimi urządze-
niami. L. Oberländer, ulica
Wólczańska № 88. 1759 1

Zakład krawiecki

Przyjmuje wszelkie obstalunki
tania. 1758 5

Piotrkowska № 155.

Fr. KLINOWSKI**Najtańsze źródło!!!!
REZTEK**

Korty męskie
na ubrania od Mk. 30.—

oraz bostony, szewiety, sukna, krep-tuch, etaminy, batysty, podszewki, chusteczki i inne modne towary na bluzki, suknie i kostjumy wszystko o 25% taniej niż w sklepach frontowych, bo w mieszkaniu prywatnym. 1774 1

Uwaga: Dla kupców
ustępstwo.

Dzielnia Nr. 34
poprz. oficyna i piętro.

Smaczne 1755 2

obiady gospodarskie

OD PIĘCIU MAREK
Sienkiewicza 39 m. 13.

Zeszyty szkolne

hurtownie i detalicznie
poleca 1702 8

H. T. KUNERT I S-ka

Skład materj.ów
plimionnych i obrazów

Łódź, Zawadzka 1.

Dla szkół i sklepów specjalne
ustępstwa.

ROWERY

reparuje.

WULKANIZOWANIE OPON

emaljowanie

solidnie i punktualnie.

J. J. ARNOŁD

ul. Piotrkowska № 175.

**Państwowa Szkoła Kupaiecka
w Zgierzu**

Otwarta będzie klasa wstępna i pierwsza specjalna, do których przyjmowani będą chłopcy od 12 do 15 lat, którzy ukończyli 5 oddziałów szkoły elementarnej lub 2 klasy szkoły średniej.

Wszyscy kandydaci poddani będą egzaminowi, który rozpocznie się 1 września.

Opłata roczna 60 marek.

Informacje i zapisy w kancelarii Szkoły, ul. Łęczycka róg Parzęczewskiej, codziennie w godzinach rannych.

Kierownik Szkoły:

J. St. CEZAK.

1752 3

Polecamy ze składu naszego:

1 Gabinet	„ciemny dąb“	m.	10.000.—
1 Bawialny pokój	„orzech“	„	12.000.—
1 Jadalny	„dąb“	„	15.000.—
1 Sypialny	„biały“	„	3.400.—
1 „	„jasny dąb“	„	3.600.—
1 „	„machoń“	„	4.500.—
1 „	„szary klon“	„	13.000.—
1 Salon	„czarny z czerw. pluszem“	„	2.250.—
1 „	„Empire „biało-zielony“	„	6.000.—
1 „	„Rokoko“	„	9.000.—
1 „	„machoń“	„	15.000.—
1 Fortepian	„Blüthner“	„	7.500.—
1 Pianino	„Seiler“	„	4.000.—

oraz dywany, elektr.-gazowe lampy i oddzielne meble

DOM AGENTUROWO-KOMISOWY**„DAK“**

Piotrkowska 147.

Dla pp. Cukierników i Restauratorów

piękne Drzewka Laurowe

poleca zakład Ogrodniczy **L. KOŁACZKOWSKIEGO**
Piotrkowska 83 1389n4

Szkoła Muzyczna

przy T-wie Muz. im. SZOPENA
pod dyrekcją prof. **A. BRANDTA**

począwszy od 27 sierpnia r. b. przyjmuje zapisy do klas fortepianu i skrzypiec, na przedmioty teoretyczne oraz na kurs gimnastyki rytmicznej Dalcroze'a.

Kończącym nauki szkoła wydaje świadectwa.

Kancelaria Szkoły, **Piotrkowska 92**,
w podwórzu, otwarta codziennie od 4-ej do 6-ej
po południu. 1768 3

Drobne ogłoszenia:

Kupno:

Kielbasy dworskie, wędzone-suchy, kupuje w każdej ilości S. Jaworski, skład win i towarów kolonialnych, Łódź Piotrkowska № 54. 5875-1

300 arszynów towaru na spodnie strażackie koloru maringo, lub też koloru ciemnego, poszukuje kupić Zarząd Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej, Sienkiewicza № 54. Próbkę i ceny prosimy złożyć pod powyższym adresem w naszej kancelarii. 6026-cn5

Sprzedaż:

A.A.A.A.A. Obrączki słubne złote od 48 marek para, gwarancja za złoto 56 próby, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, najtaniej. Jan Piacek. Brzezińska 10. 5862-2

A.A.A. Potrzebni rządcy rolni, samotni, nie starzy z dobrymi świadectwami. Pierwszorzędne biuro pośrednictwa pracy F. Sękowskiej, Przejazd 14. 5807-1

A! A! Łóżka, materace, szafę, bieliźniarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, garnitur, mebli sprzedam bardzo tanio. Piotrkowska 281 m. 4 II piętro. 5819-1

A. Meble sprzedaje, szafy, łóżka, krzesła, stoły, kredens, urządzenie restauracyjne i sklepowe. Piotrkowska 108, Przędzki. 5781-1

A. Wyprzedaje meble z powodu zmiany lokalu, urządzenie pokoj i różne pojedyncze. Dzielnia 11-25 w podwórzu. 5890-2

A. Meble, łóżka, materace, szafy, otomanę, kredens, stół, krzesła, garnitur, lustra, biurko, fotel, tanio sprzedam Piotrkowska 225-3, I p. front. 5883-2

A. Apteka z obrotem 70 tysięcy marek do sprzedania. Miejscowość fabryczna. Wiadomość: Łódź, Piotrkowska 54, Stanisław Jaworski. 5856-1

B. bezwarunkowo 5 lat można nośnić spodnie z Angielskiej skóry. Przyjmuje obstalunki. Ul. Piotrkowska 145 m. 34. 5901-n1

D. prony sprężynowe własn. wyrobu, D ze stali resorowej przedwojennej, niesłychanie silne, do sprzedania. Al. Kościuszki 41, u Wiśniewskiego. r-0

D. do sprzedania dwa domy parterowe murowane, stajnię, obory i stożółka i tylko morga ziemi. Powóz na gumach i jeden na żelaznych kołach i 50 sztuk żelaznych desek. W Pabjanicach ul. róg Ozimkowy 11 i Bracka 26 placu po 40x30 łokci bardzo tanio. 5860-n2

Kooperatywa „Samopomoc“

... w Zgierzu, Stary Rynek, ...

posiada na składzie towary

francuskie i szwajcarskie.

Batyst, etamina, barchan, materiały na ręczniki, materiały na koszule, gotowe koszule damskie, szale, chustki wełniane, chustki do nosa, nici, gumy na podwiązki w różnych gatunkach i t. d. 1751 2

Ceny niżej wszelkiej konkurencji.**DOBRA RADA** czyli „Dialog o podartych butach“

— „Czemu chodzisz jak struty?
wszak nowe masz buty...“

„Cóż z tego... pieniądz żem wyladował...“ 1769 1

„A szewc papieru ci w nie wpakował...“

„Oto smutku mego masz przyczynę“

„I radź, bo z rozpacz... chyba zgine“.

— „Lamenty, panie bracie, są zgoła zbyt czyste,
Podzielowanie „ERFAGIEM“ jest tu konieczne!!!“

Nowe i stare podzielowania za 7.— Mk. skutecznie

Sklep komisowy „Progres“ ul. Piotrkowska № 175.

Pierwszorzędny Krawiec Wojskowy**SZ. WEKSLER, Piotrkowska 32**

na składzie wielki wybór towarów dla wojska oraz gotowych bekiesz na futrze. 1762wn6

Ceny przystępne.

Komenda Policji Państwowej w Łasku

potrzebuje

maszynistki-korespondentki

Wymagania: Bardzo biegłe pismo na „Remington“, praktyka biurowa, znajomość stenografii, lecz niekonieczne, narodowość i religia polska. Zgłoszenia najchętniej osobiste, ewentualnie pisemne.

Warunki podane będą na miejscu“. 1764 3

Potrzebny nauczyciel

tytułowy i przedmiotów handlowych. Płaca podług normy
związanych. Zgłaszać się codziennie w godzinach rannych
kancelarii Państwowej Szkoły Kupaieckiej w Zgierzu,
Łęczycka, róg Parzęczewskiej. 1755 2

Do sprzedania w Zgierzu, przy ul. Piłkowskiej 18. Wiadomość: Łódź, ul. Główna 15, Maszczyk. 5990-2

Do sprzedania restauracja. Karolewska № 4. 5995-3

Do sprzedania garnitur zakietowy i dwa fraki. Staro-Cegielniana 66 m. 16. 6014-2

Do sprzedania zakietowy garnitur. Ul. Szkolna № 31 m. 1. 6015-2

Do sprzedania młode psy dobrej rasy. Wiadomość: Pańska 10, cyklodrom. 5945-2

Dom do sprzedania przy Starym Rokicciu ul. Zabia № 27, wiadomość ul. Konstanytownska 74-4, Stępień. 5996-1

Dwie szafy, bielizniarka i do rzeczy sprzedam za mk. 300. Dzielna 1 m. 7, front i piętro. 5982-1

Dom drewniany i oficyna murowana do sprzedania przy Górnym Rynku. Cena przystępna. Wiadomość od 11-5 g. po pol., Wólczańska № 167-48. 5986-2

Do sprzedania szafa sklepowa nowa. Ul. St.-Zarzewska № 59, wiadomość w sklepie. 5980-2

Franki, koronki niciane, klocki kowe, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym. W. Bogucka, Kilińskiego 102 m. 4, pierwsze piętro. 5345-cn5

Jest do nabycia szabla z odznakami oficerskimi. Blizsze informacje w administracji Rozwoju. 5862-1

Krzesła debowe, stół, otomana, siatka do łózka, fotel bujany, sprzedam zaraz. Przejazd 48, sklep galanterijny „Stanisława”. 5879-p.n1

Koń młody, bryczka i uprzęż mało używane do sprzedania. Wiadomość: ul. Karolewska № 11 Łódź. 5878-csn1

Kosiarka mechaniczna do sprzedania niedrogo. Wiadomość: Al. Kościuszki 41, w Łodzi, u p. Wiśniewskiego. r-0

Kawiarz z całkowitym urządzeniem w dobrym punkcie do sprzedania. Światło i kuchnia gazowa. Wiadomość: ul. Główna № 54. 5940-1

Motor elektryczny 4 HP, sprzedam. Słowiańska 20. 5528-n1

Mebie: 1 deb. kredens, 1 stół 6 deb. krzesel, 1 bielizniarka do sprzedania tanio. Piotrkowska 118, I piętro, kwaciarnia. 6023-1

Mleczarnia stylowo urządzona do sprzedania, punkt dobry, cena przystępna, powód wyjazd. Wiadomość: Sklep komisowy, Sienkiewicza 10. 6008-3

Poszukuję mylnu do kupna lub wdzierżawie w dobrym punkcie Łaskawe oferty proszę składać poczta Podębice sub. „Młyn”. 6007-10

Oficyna o 19-tu mieszkaniach do sprzedania oraz bielizniarka i stół. Lipowa 76-5. 5979-2

Pianino koncertowe o pięknym tonie, prawie nowe sprzedam z powodu konieczności. Sienkiewicza 20 m. 16. 5981-1

Piac wielkości 40x70 w Zgierzu sprzedam zaraz. Wiadomość: Łódź, Nawrot 8, sklep spożywczy. 5922-sn1

Powóz na gumowych kołach oraz bryczki najnowszych fasonów do sprzedania. Cegielniana 62. 5536-n8

Skład apteczny do sprzedania. S Oferty składać pod „7070” w Rozwoju. 5908-1

Sklep spożywczy z powodu wyjazdu sprzedam. Piotrkowska 243. 5927-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny rogowy do sprzedania z powodu wyjazdu. Zielona 49, w sklepie. 6004-5

Sklep spożywczy do sprzedania. Wiadomość: Staro-Zarzewska 101. 6011-5

Sklep spożywczy do sprzedania. Kilińskiego 86. 6020-1

Sprzedam zaraz maszynę Singera mk. 260, lustro-100, zegar-120, łóżko żelazne-100, Aleja Kościuszki 26-7. 6025-1

Sprzedam tokarkę do żelaza, frezarkę i czopówkę na drzewo. Kilińskiego 78, w restauracji. 5991-2

Sprzedam sklep spożywczy. Ul. Kilińskiego № 193. 5925-1

Sprzedam: 1) połowe łożko, oficcerskie „Girtera”, 2) połowa lornetkę przyzmatyczną „Cejsa”, 3) pas do szabli, 4) teczkę do map, 5) palto oficerskie zimowe stalowego koloru, 6) łożko żelazne z materacem z morskiej trawy, 7) szafa orzechowa, 8) stół dębowy, 9) lampy elektryczne, 10) 3 kufry. Wiadomość Kilińskiego 99 III piętro, front, prawa strona. 5938-1

Szafy i łożka do sprzedania. S Rybna № 14, w sklepie. 5975-2

SPRZEDAM gospodarkę 5-cio morgową, w tem kawalek lasu oraz dom o 3-ch mieszkanicach w Zelowie. Wiadomość: Radwańska 35 m. 22. 5926-2

Urządzenie sklepowe w dobrym stanie sprzedam zaraz. Słowiańska 18, w sklepie. 5960-2

Wyjeżdżając sprzedaję tanio gabinet mahoniowy, parę łożek i szafę kanapę, fotele kryte skórą. Piotrkowska 134-9, II piętro oficyna. 6027-3

W nocy z dn. 19 na 20/8 skradziono we wsi Grabnie-Woli pow. Łódzkiego gm. Zeromin klacz 2-letnią, karą na czole strzałka biała, na 3-ch nogach obok kopyt białe znaki. Za odnalezienie klaczy przeznaczam 1 tysiąc marek. Franciszek Krawczyk w Grabnie-Woli. 5930-1

Z atlasowej przedży obrus na 50 osób do sprzedania. Wiadomość: Szkolna 33 m. 20. 5969-1

Ziemia najlepsza lokata. 15-to morgowe gospodarstwo w północnej stronie miasta, w pobliżu lasów i letnisk podmiejskich z malowniczym widokiem sprzedam lub przyjmę współnika z kapitałem dla zaprowadzenia gospodarstwa ogrodniczego połączonego z letniskiem. Oferty w Rozwoju pod „Ziemia”. 5906-sn1

2 bryczki jesionowe do sprzedania u kowala, ul. Nawrot № 80. 6001-5

3 rowery do sprzedania. Wiadomość u fryzjera, ul. Piotrkowska 178. 6010-1

10 warsztatów weberskich parowych za przystępną cenę. Wiadomość: Lutomińska 40 u gospodarza, lub Nizka 8 u rządcy (Widzew). 5992-3

Różne:

A Nauczycielkę z uniwersyteckim wykształceniem, gruntowną znajomością języków obcych (francuski, angielski, niemiecki), dobrą muzyką, poleca Pierwszorzędne biuro pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwiskiej, Piotrkowska 109. 6002-3

A kuszerka Drzymałowa przyjmuje. Piotrkowska 225. 4604-nwc 10

B iuralistki, stenografistki, maszynistki, buchalterki, sekretarki zostają szybko przysposobiane do objęcia posad biurowych. Kursy handlowe, Piotrkowska 79. 5776-sn1

Do nowootworzonego zakładu fryzjerskiego, ul. Moniuszki № 2, potrzebni są zdolni fryzjerzy damscy i zdolne manicurystki. 5994-1

Dwaj panowie poszukują nauczycielki języka polskiego. Łaskawe oferty pod „C. A.” 6019-3

Dnia 19 sierpnia zgubiono złotą broszkę z szafirem otoczoną rantami przechodząc ul. Piotrkowską, Przejazd, Sienkiewicza w drodze na dworzec wiedeński. Ze względu na drogą pamiątkę rodzinną proszę łaskawego znalazcę o zwrot niniejszej do kancelarii Teatru Polskiego za nagrodą. 5968-1

G iser metalowy z Warszawy, zdolny na wszelką robotę poszukuje miejsca. Łaskawe oferty: Pańska № 85, Halter. 5939-1

Kucharz poszukuje dzierżawy w kuchni w restauracji lub w hotelu. Oferty w Rozwoju pod „Kucharz”. 6021-5

Majster tkacki, znający się na ślusarstwie i motorach, poszukuje odpowiedniej posady. Łaskawe oferty „B. W.” w Rozwoju. 5948-1

Młoda paniątka umiejąca pisać na maszynie poszukuje posady biurowej. Oferty proszę składać w Rozwoju pod „Maszynistka”. 5599-3

Potrzebna fryzjerka do zakładu damskiego. Przejazd 40, Pacewicz. 5937-2

Pomimo niejednokrotnych ostrzeżeń, fałszywe etykiety, w których niektórzy spekulanci usiłują przemycić masło podejrzanego dobroci, z handlu nie znikają. Wobec tego, chcąc ustrzec naszą klientelę przed nabywaniem fałszyfikatów niniejszym oświadczamy, że

za dobroć i świeżość masła gwarantujemy, o ile jest nabyte bezpośrednio w jednym z naszych sklepów, a mianowicie:

przy ul. Środniej	29
” ” Cegielnianej	62
” ” Zachodniej	72
” ” Przejazd	49
” ” Widzewskiej	126
” ” Długiej	11
” ” Piotrkowskiej	14
” ” Piotrkowskiej	13
” ” Dzielnej	25
” ” Andrzeja	3

Warszawskie Ziemiańskie T-wo Mleczarskie.

poszukuję 20.000 mk. na I numer hipoteki. Oferty proszę składać w Rozwoju sub „20000”. 6015-3

potrzebny wykwalifikowany Introligator do samodzielnego prowadzenia a pracowni. Oferty składać pod „Introligator”. 6031-wn5

Pragnę pożyczyc 19 tysięcy marek na I numer hipoteki. Oferty przyjmuje Rozwój sub „19.000”. 6016-3

Potrzebna do sklepu galanterijny specjalistka do krojenia galanterji i bielizny. Przejazd 88. 5989-w?

Pierwszorzędne biuro nauczycielskie Feliksa Sekowskiego Przejazd 14, poleca: nauczycielki do szkół i domów prywatnych, freblanki, ochraniarki, bonny z szyćmiem, krawcowe, gospodynie, ekspedjentki, kasjerki, bufetowe, pielęgniarki, świadectwa chlubne. 5890-snwcs4

Pianistka warszawskiego konserwatorium udziela lekcji muzyki od 2 do 5. Targowa 19 m. 20, III piętro. 5995-nw5

Potrzebny praktykant do stolarni z początkami. Franciszkańska 11. 6028-2

Potrzebny zdolny szewczyk czeladnik do damskiej roboty na stałe. Zgłaszać się: Aleksandrów, ul. Kościelna 324. 5833-2

Przyjmuje wszelkich systemów i reparacje maszyn do szycia u siebie i na miejscu. Radwańska 49 m. 35. 5668-3

Pracznica poszukuje prania, dobrane pierze. Mieszka: Dzielna 2-13. 5872-1

Stacja dla uczniów. Młodszym pomoc w naukach. Troskliwa opieka. Ul. Kilińskiego 86, Zofia Jasińska. (Tamże obiady od 4-5 mk. 5858-wp.n8

Stacja dla uczennic. Zapewniona troskliwa opieka i dobre odżywianie. Przejazd 88 m. 27, od g. 2-jej do 4-jej po pol. 5724-nw2

Uczeń 6-jej klasy poszukuje lekcji. Piotrkowska 4, Szubert. 5973-1

Zdolne podręczne do kapeluszy mogą się zgłosić: Sienkiewicza 50 m. 2. 5954-nw2

Zagubione dokumenty.

Anna Tic zagubiła kartę węglową, Zakątna 65. 6030-1

Bolesław Buncier-Bolesławski zagubił paszport austriacki wyd. w Radomiu. 5935-1

Edward Zima zagubił paszport rosyjski wydany z gm. Grabówki oraz bilet wojskowy i czeladnicze papiery wydane z Cechu piekarzy w Częstochowie. 6024-3

Gorel Josek zagubił legitymację chlebową wydaną na 5 osób. 6012-1

Gubańska Pelagia zagubiła legitymację chlebową wydaną na 6 osób. 5998-1

Grinberg Ruchla zagubiła paszport wydany w Łodzi. 5977-3

Jakób Polańczyk zagubił paszport rosyjski wydany w gm. Olszycie pow. Kutno oraz legitymację zapomogową z komitetu dla bezrobotnych. 5997-3
Kornat Franciszek zagubił legitymację aprowizacyjną. 6006-1

Kujat Wilhelm zagubił paszport niemiecki wydany w Będzinie. 6000-3

Kujat Emma zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 6000-3

Kajzer Robert zagubił paszport rosyjski wydany w Zgierzu. 6022-3

Kamiński Apolinary zagubił legitymację chlebową na 3 osoby. 5955-1

Kozeróg Józefa zagubiła paszport wydany w Łodzi. 5976-3

Milo Hugo zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi № 98016. 5971-3

Michalina Poppe zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 5964-2

Poradzińska Stefania zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 5988-3

Pansiewicz Karol zagubił legitymację chlebową wydaną na 4 osoby. 6017-1

Rozalja Radwańska zagubiła legitymację chlebową wydaną na 4 osoby za № 6728. 6009-1

Roman Baran zagubił paszport rosyjski wydany w Opocznie. 5954-1

Ryszard Poppe zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 5965-5

Rajpold Władysław zagubił kartę węglową № 1893. 5957-1

Sobala Ludwika zagubiła paszport niemiecki wydany w Sulejowie. 6003-3

Wawrzyniec Mielczarek zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi przez władze polskie. 5985-3

Zaginął weksel Helenie Misiak in blanco na sumę 4.500 mk. podpisany przez Ignacego Mawskiego. Ostrzegam przed nabyciem, gdyż weksel ten jest zapłacony i uważam takowy za nieważny. Helena Misiak, Brzezińska 9. 5932-1

Zaginął paszport niemiecki wydany na imiona: Juljanny, Juljana i Amelji Aniolkiewiczów. 6018-5